

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 263.127 van 28 april 2025
in de zaak A. 241.142/X-18.587**

In zake : 1. W.V.
 2. N.R.
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Jan Opsommer
 kantoor houdend te 9700 Oudenaarde
 Simon De Paepstraat 19
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Veerle Tollenaere
kantoor houdend te 9000 Gent
Koning Albertlaan 128
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij :

de NV DE WERKVENNOOTSCHAP
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Ive Van Giel
kantoor houdend te 2180 Antwerpen
Bist 47
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 6 februari 2024, strekt tot de
nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse regering van 23 november 2023
houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
‘Rond Ronse’.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partijen hebben een memorie van wederantwoord ingediend.

De nv De Werkvennootschap heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomende partij heeft een memorie ingediend.

Eerste auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partijen, de verwerende partij en de tussenkomende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 maart 2025.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Opsommer, die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Veerle Tollenaere, die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Houda Berrada, die *loco* advocaat Ive Van Giel verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur An van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV) is de N60 (Gent-Valenciennes) geselecteerd als een primaire weg categorie I. De N60 is de verbindingsweg tussen Gent/E17, Frasnes-lez-Anvaing/E429 en Péruwelz/E42 en vormt een belangrijke weg van en naar de Vlaamse Ardennen. De huidige weg loopt dwars door het stadscentrum van Ronse en functioneert daar nog niet als een primaire weg.

3.2. Op 4 juli 2014 stelt de Vlaamse regering een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP) ‘Missing Link N60 te Ronse’ definitief vast.

3.3. Met zijn arrest nr. 235.273 van 30 juni 2016 vernietigt de Raad van State het besluit van de Vlaamse regering van 4 juli 2014 houdende definitieve vaststelling van het GRUP ‘Missing Link N60 te Ronse’.

3.4. Op 14 juli 2016 beslist de Vlaamse regering om een nieuw planningsproces op te starten volgens de procedure van het geïntegreerd planningsproces teneinde onder andere de mobiliteitsproblematiek rond Ronse aan te pakken. In deze beslissing is aangegeven dat het doorgaand verkeer doorheen het stadscentrum van Ronse een zware belasting is voor de verkeersleefbaarheid en dat de gebrekkige ontsluiting van de regio één van de zwakke schakels is in de economische ontwikkeling van Zuid-Oost-Vlaanderen.

Het geïntegreerd planningsproces is opgevat als een ruimtelijk planningsproces waarbij niet alleen de mobiliteitsopgave in de regio bekeken wordt, maar ook onderzocht wordt op welke wijze meerdere ruimtelijke opgaves vanuit een meer geïntegreerde benadering gelijktijdig aangepakt kunnen worden en er maatschappelijke meerwaarde gerealiseerd kan worden. Het gaat dan in het bijzonder over de ruimtelijke opgaves voor de open ruimte zoals die in uitvoering van het RSV uitgewerkt zijn in de ruimtelijke visie voor landbouw, natuur en bos voor de regio Vlaamse Ardennen. Deze ruimtelijke visie vormt de basis voor de

afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur waarbij onder meer bijkomende natuur- en bosgebieden afgebakend worden in functie van de realisatie van de Europese Natura 2000-doelen en de realisatie van het Vlaams Ecologisch Netwerk (hierna: VEN) en het Integraal Verwevend en Ondersteunend Netwerk (hierna: IVON), de te behouden agrarische gebieden vastgelegd worden en erfgoedlandschappen afgebakend worden.

Daarnaast is er ook een stedelijk luik, dat een aantal woon- en woonuitbreidingsgebieden betreft. Het gaat om nog niet gerealiseerde gebieden op het grondgebied van de stad Ronse, die gelegen zijn buiten het door de provincie Oost-Vlaanderen afgebakende kleinstedelijk gebied Ronse. Gelet op de eerder perifere ligging buiten de afbakeningslijn van het kleinstedelijk gebied en aangezien de gebieden niet nodig zijn voor de invulling van de toekomstige woonbehoefte, wordt voorgesteld om die gebieden een openruimtebestemming te geven.

3.5. Op 17 mei 2019 keurt de Vlaamse regering de startnota en de bijhorende procesnota voor het GRUP ‘Rond Ronse’ goed.

3.6. Van 4 juni 2019 tot 2 augustus 2019 vindt een raadpleging van de bevolking plaats over de door de Vlaamse regering goedgekeurde start- en procesnota. Op 11 juni 2019 vindt een infomarkt over de start- en procesnota plaats. Het verslag over de ontvangen adviezen en inspraakreacties worden als bijlage bij de startnota gevoegd.

3.7. Er wordt een eerste scopingnota opgemaakt, die voortbouwt op de startnota en rekening houdt met alle adviezen en opmerkingen van de publieke raadpleging en de participatiemomenten die naar aanleiding van de startnota werden georganiseerd (hierna: scopingnota 1).

In scopingnota 1 worden volgende zaken opgenomen:

“- [E]en beschrijving van de te onderzoeken effecten en van de inhoudelijke aanpak van de effectbeoordelingen, met inbegrip van de methodologie
- Een vertaling van de plandoelstellingen uit de startnota naar verfijnde plandoelstellingen.
- Een overzicht van mogelijke planalternatieven voor de lijninfrastructuur. Deze planalternatieven vertrekken vanuit eerder onderzoek, vanuit studiewerk van het team ‘Rond Ronse’ en vanuit inspraak in het kader van de publieke consultatieperiode over de start- en procesnota.
- Een overzicht van alternatieven voor bosuitbreiding met het oog op de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de regio van de Vlaamse Ardennen.
- De methodiek die gehanteerd zal worden om de redelijkheidstoets uit te voeren. Deze redelijkheidstoets laat toe om in de tweede versie van de scopingnota redelijke alternatieven te onderscheiden van niet-redelijke alternatieven.”

3.8. Van 9 juni 2020 tot 7 augustus 2020 vindt er over scopingnota 1 een raadpleging van de bevolking plaats. Op 29 juni 2020 wordt er een publiek participatiemoment in de vorm van een digitale vragensessie georganiseerd.

3.9. Vervolgens wordt er een tweede scopingnota opgemaakt, die voortbouwt op de startnota en op scopingnota 1 en rekening houdt met alle adviezen en opmerkingen van de publieke raadpleging en de participatiemomenten die naar aanleiding van de startnota en scopingnota 1 werden georganiseerd (hierna : scopingnota 2). Scopingnota 2 bevat, naast de te onderzoeken ruimtelijke aspecten en de te bepalen bijhorende effectbeoordelingen, onder meer nieuwe mobiliteitsalternatieven, het resultaat van de redelijkheidstoets op de mobiliteitsalternatieven, structuurschetsen voor de open ruimten en nieuw kaartmateriaal met zoekzones voor bebossing.

3.10. Van 12 januari 2021 tot 12 maart 2021 vindt over scopingnota 2 een raadpleging van de bevolking plaats. Op 26, 27 en 28 januari 2021 en op 2, 4 en 9 februari 2021 worden er publieke participatiemomenten in de vorm van digitale gesprekstafels georganiseerd.

3.11. Vervolgens wordt er een derde scopingnota opgemaakt, die verder bouwt op de startnota, scopingnota 1 en scopingnota 2 en de verwerking bevat van de inspraak op de in scopingnota 2 opgenomen, te onderzoeken

ruimtelijke aspecten, alsook effectbeoordelingen die al dan niet moeten worden uitgevoerd en – indien van toepassing – de methode ervan (hierna : scopingnota 3). In scopingnota 3 worden ook twee nieuwe combinatiealternatieven opgenomen.

3.12. Op 23 juni 2022 beslist de provincie Oost-Vlaanderen tot de delegatie van de planningsbevoegdheid aan het Vlaamse Gewest voor de als secundaire weg geselecteerde zuidelijke omleidingsweg.

3.13. Op 28 juni 2022 vindt de plenaire vergadering over het voorontwerp van het GRUP ‘Rond Ronse’ plaats.

3.14. Op 20 januari 2023 stelt de Vlaamse regering het ontwerp van het GRUP ‘Rond Ronse’ voorlopig vast.

3.15.1. Luidens de toelichtingsnota bij het plan vertrekt het planningsproces voor het GRUP ‘Rond Ronse’ vanuit de doelstelling om in uitvoering van het RSV een duurzame oplossing te bieden voor de mobiliteitsproblematiek in en rond Ronse (hoofddoelstelling 1). Daarnaast wordt, vanuit de geïntegreerde benadering van dit planningsproces, ook gestreefd naar het realiseren van maatschappelijke meerwaarden door de verbetering van de ruimtelijke structuur (hoofddoelstelling 2). Dit gebeurt door in te spelen op potenties en ruimtelijke opgaves in domeinen als ruimte, landschap, ecologie en milieu, landbouw en erfgoed. Door het benutten van deze potenties en het omzetten naar synergiën worden wederzijdse doelstellingen versterkt.

3.15.2. De hoofddoelstellingen 1 en 2, en de *subdoelstellingen*, van het plan worden in de toelichtingsnota bij het plan als volgt uiteengezet:

- “• Hoofddoelstelling 1. Het oplossen van de regionale mobiliteitsproblematiek.
- Subdoelstelling 1.1 Het realiseren van een kwalitatieve bovenlokale verbinding.
- Subdoelstelling 1.2 Het verbeteren van de lokale verkeerssituatie in functie van leefbaarheid en veiligheid.
- Subdoelstelling 1.3 Het verbeteren van de multimodaliteit.

- Hoofdoelstelling 2. Creatie van maatschappelijke meerwaarde door verbetering van de ruimtelijke structuur.
- Subdoelstelling 2.1 Het beschermen en herstellen van natuur
- Subdoelstelling 2.2 Het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen
- Subdoelstelling 2.3 Het verhogen van de kwaliteit van de stedelijke rand
- Subdoelstelling 2.4 Het bieden van een toekomstperspectief aan de landbouw.”

Het plan geeft daarmee uitvoering aan:

- “• de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen met betrekking tot de lijninfrastructuur en de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur.
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 8 mei 2009 over de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in de regio Vlaamse Ardennen
- de beslissing van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 over de vaststelling van de Europese Natura 2000-doelen voor het habitatrictlijngebied BE2300007 Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen.
- de doelstellingen van het onroerenderfgoedbeleid door het aanduiden van erfgoedlandschappen voor items uit de vastgestelde landschapsatlas in de zin van het onroerenderfgoeddecreet, zijnde de landschapsatlasrelicten:
 - Vlaamse Ardennen van Kluisbos tot Koppenberg
 - Muziekbos-Koekamerbos.”

3.15.3. Hoofddoelstelling 2 wordt in de toelichtingsnota bij het plan als volgt nader uiteengezet:

“2.2.2 Hoofddoelstelling 2. Het creëren van maatschappelijke meerwaarde door verbetering van de ruimtelijke structuur
 Met het planningsproces voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Rond Ronse’ wordt naast de realisatie van de nieuwe lijninfrastructuur ook gestreefd naar het realiseren van maatschappelijke meerwaarde door de verbetering van de ruimtelijke structuur. Deze doelstelling houdt in dat op basis van een integrale aanpak wordt nagegaan of en in welke mate meerwaardes, hierna omschreven als *subdoelstellingen*, in het kader van dit planningsproces kunnen worden meegenomen en gerealiseerd. Dit kan door in te spelen op potenties en opgaves in domeinen als ruimte, landschap, ecologie en milieu, landbouw en erfgoed. Door het benutten van deze potenties en het omzetten naar synergiën kunnen wederzijdse doelstellingen worden versterkt. De uitvoering van het RSV wat betreft de N60 fungeert daarbij, waar opportuun, als katalysator en hefboom voor de realisatie van dergelijke maatschappelijke meerwaarde.
Subdoelstelling 2.1 Het beschermen en herstellen van natuur

Deze subdoelstelling betreft het vastleggen van bijkomende natuur- en bosgebieden in functie van het realiseren van de vastgestelde Natura 2000-doelen voor het habitatrichtlijngebied ‘Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuid-vlaamse bossen’ zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 23 maart 2014. Die doelen omvatten het realiseren van één groot aaneengesloten boscomplex in de bossengordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg (richtwaarde 717 ha) en het realiseren van een grote aaneengesloten boskern rond het Muziekbos (richtwaarde 266 ha). Om tot de vooropgestelde oppervlakte aan bos te komen is er binnen de contouren van het habitatrichtlijngebied minstens ca. 250 ha bosuitbreiding nodig binnen de gordel Kluisbos-Hotond-Koppenberg en ca. 100 ha bosuitbreiding rond het Muziekbos.

Het GRUP ‘Rond Ronse’ fungeert hierbij als hefboom om deze bosuitbreiding te realiseren. Waar mogelijk worden opportuniteiten tot herbestemming met het oog op de realisatie van deze instandhoudingsdoelstellingen benut.

Ook de waterkwaliteit en het behalen van een goede toestand ervan tegen 2027 voor de aandachtsgebieden zijn van belang.

Subdoelstelling 2.2 Het verhogen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen

Het openruimtegebied binnen het plangebied ‘Rond Ronse’ wordt gekenmerkt door een hoge landschappelijke waarde.

De landschappelijke (erfgoed)waarde of identiteit van het landschap wordt onderstreept door het feit dat binnen het plangebied de ‘Heuvel van Bossenare’ ten Oosten van Etikhove, samen met de bovenloop van de Nederaalbeek, is aangeduid als erfgoedlandschap. Naast deze erfgoedlandschappen zijn de Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Kluisberg en Muziekbos-Koekamerbos als landschapsatlasrelict opgenomen in de vastgestelde landschapsatlas. Het is dan ook een plandoelstelling om deze hoge landschappelijke waarde te behouden en waar mogelijk te versterken en de vastgestelde landschapsatlasrelicten op te nemen als erfgoedlandschappen.

Deze subdoelstelling wordt vooral verrijkt op basis van volgende twee elementen:

- Veiligstellen van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen,
- Maatregelen ter versterking van de landschappelijke kwaliteiten en structuren.

Subdoelstelling 2.3. Het verhogen van de kwaliteit van de stedelijke rand
Complementair aan de bevoegdheden van diverse lokale en bovenlokale is de doelstelling in te zetten op het benutten van opportuniteiten die zich presenteren in relatie tot het stedelijk weefsel. Daarom wordt rekening gehouden met volgend element:

- Kwaliteit verhogen stedelijke rand, ontharden en bestendigen open ruimte langs de stadsrand.

Subdoelstelling 2.4 Het bieden van een toekomstperspectief aan de landbouw

Met deze subdoelstelling wordt beoogd de gronden van de familiale landbouw veilig te stellen op lange termijn. Het GRUP ‘Rond Ronse’ moet ook een hefboom zijn om aan de nog talrijk aanwezige toekomstbestendige

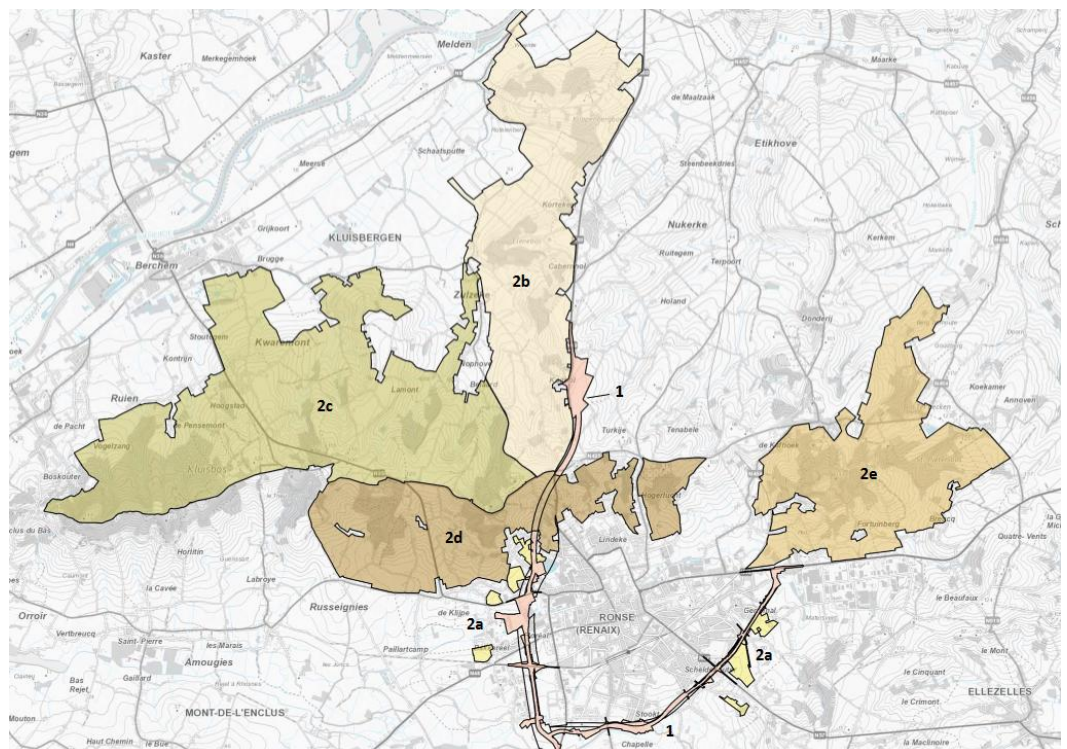
landbouwbedrijven op lange termijn de nodige zekerheid te bieden over de ruimte waar ze hun activiteiten verder kunnen ontwikkelen. In het bijzonder door het eventueel (her)bevestigen van landbouwgronden en door het uitvoeren van een landinrichtingsproject waarbij ook de gevolgen van de bijkomende bebossing worden ondervangen.”

3.15.4. De hoofddoelstelling 1 wordt vertaald in het deelplan 1 “Bovenlokale wegverbinding N60 en zuidelijke omleidingsweg” en de hoofddoelstelling 2 in het deelplan 2 “Vlaamse Ardennen rond Ronse”.

Deelplan 2 wordt verder opgesplitst in de volgende gebieden :

- “2a. De randstedelijke openruimtegebieden ten zuiden van Ronse.
- 2b. De Vlaamse Ardennen van Koppenberg tot Hoogberg.
- 2c. De Vlaamse Ardennen van Kluisberg tot Hotondberg.
- 2d. De Vlaamse Ardennen van Heynsdaele tot Bois Joly.
- 2e. De Vlaamse Ardennen rond Muziekbos en Koekamerbos.”

De onderstaande figuur geeft de situering weer van deelplan 2 “Vlaamse Ardennen rond Ronse”:

3.15.5. In de toelichtingsnota leest men ter verantwoording van de omzetting naar bosgebied binnen het te dezen relevante deelplan 2b, waarbinnen de percelen van de verzoekende partijen zich situeren, onder meer het volgende :

“Samenhangende complexen van zéér waardevol historisch bos behouden, verbinden en versterken als structuurbepalende natuur- en/of landschapselementen

Er wordt een aaneengesloten gebied bestemd als ‘bosgebied’ (B) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud, het versterken en met elkaar verbinden van het Onderbos, Koppenbergbos, Elenebos, Spijkerbos, de bosfragmenten bij Cabernhol en Kuithol en het Hoogbergbos/Colinabos.

Om de vastgestelde Natura 2000-doelen te kunnen realiseren en tot gunstige staat van instandhouding te komen is het noodzakelijk om tot een aaneengesloten bosstructuur te komen waarbij de verschillende boskernen effectief met elkaar verbonden worden en er geen onoverkomelijke ecologische barrières zijn. In een beperkt aantal gevallen is het omwille van de ruimtelijke context niet aangewezen of mogelijk om die bosverbindingen binnen de contouren van het habitatrichtlijngebied (SBZ-H) te realiseren en worden de bosverbindingen buiten SBZ-H voorzien. Dat is op volgende locaties het geval:

- Onderaan de zuidflank van de Koppenberg wordt een bosverbinding voorzien tussen in de zone die op het gewestplan reeds bestemd was als bosuitbreidingsgebied. Op die manier kan een voldoende brede ecologische verbindingszone gerealiseerd worden tussen het bos aan de westzijde van de Koppenberg (Rotelenberg) en Koppenbergbos-zuid. Om het vergezicht vanop het plateau van de Koppenberg naar Zulzeke te vrijwaren, is het aangewezen deze bosverbinding ‘laag’ te houden via een aangepaste soortenkeuze i.f.v. een hakhoutbeheer. Deze verbinding is nodig omdat de verbindingsmogelijkheden aan de westrand van de Koppenberg te beperkt zijn omdat er op die locaties rekening gehouden moet worden met het vergezicht op de Scheldevallei. Deze bosverbinding ligt binnen een zone die op de Villaretk kaart (1745-1748) nog volledig bebost was.
- Ter hoogte van de steilrand aan de Kortekeer is het SBZ-H volledig verkaveld en bebouwd. Omwille van de aanwezigheid van een aantal woningen en tuinen is het niet mogelijk een bosverbinding te[...] realiseren binnen de contour van het SBZ-H. Daarom wordt de bosverbinding ten noorden van deze bebouwingscluster voorzien en lager op de helling van de Kortekeer, net buiten het SBZ-H tussen de woningen gelegen Kortekeer 2 en 3. Op die manier wordt ook een homogene landschappelijk begrenzing van [...] de bosstructuur gerealiseerd op de steilrand waarbij de grens tussen het bos op de flank en het lagergelegen open landbouwgebied min of meer de 50m-hoogtelijn volgt. Deze bosverbinding ligt binnen een zone die op de Villaretk kaart (1745-1748) nog volledig bebost was.

- Ter hoogte van de woning Kuitholstraat 4 is de perimeter van het SBZ-H te smal om een functionele bosverbinding te kunnen realiseren. Om die reden worden ook de aansluitende delen van de lagergelegen percelen mee opgenomen als bosgebied zodat een robuuste bosverbinding gerealiseerd kan worden tussen de woningen Kuitholstraat 4 en 6. Daarnaast wordt onderaan de helling aan weerszijden van de Kui[t]holbeek en tussen de woningen Zeelstraat 7 en 8 een smalle strook bestemd als bosgebied. Deze strook buiten SBZ-H is op zich te smal om als bosverbinding voor de bosstructuur van het SBZ-H te functioneren, maar wordt omwille van het behoud van de continuïteit van de groenblauwe valleistructuur van de Kuitholbeek wel opgenomen binnen een bestemming bosgebied waarbij het vergroenen met bomen of struiken van deze stroken langs de beek bij kan dragen tot het realiseren van een complementaire natte ecologische verbinding en een buffering van de waterloop ten aanzien van de afstroming van bodemmateriaal en nutriënten vanuit de hoger gelegen en aangrenzende landbouwpercelen.

- Omwille van de aanwezigheid van verschillende woningen binnen de afbakening van het SBZ-H langs de Zeelstraat en de zeer beperkte onbebouwde ruimte die er is tussen de aanwezige woningen om een functionele ecologische bosverbinding te realiseren, wordt ervoor geopteerd om de bosverbinding iets zuidelijker te voorzien, net buiten het habitatrictlijngebied. Op die manier kan de bosverbinding ook landschappelijk beter geïntegreerd worden in het landschap door eerst het lagergelegen valleitje te volgen, vervolgens de heuvelkam van de Zeelstraat over te steken ter hoogte van het bestaande bosje langs de Zeelstraat (ten zuiden van woning Zeelstraat 12) en zo aan te sluiten op de vallei van de Kuitholbeek. De cluster van zonevreemde woningen van het gehucht Kuithol en de daarrond gelegen landbouwpercelen vormt zo een meer samenhangende openruimtekamer. Deze bosverbinding ligt volledig binnen een zone die op de Ferrariskaart bebost was. Bebossing op deze locatie kan ook bijdragen aan de aanpak van de erosieproblematiek van deze zeer hoog erosiegevoelige akkers.

Een aantal zones worden bestemd als ‘natuurgebied’ (N) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud van waardevolle graslanden en/of het behoud van waardevolle vergezichten. Omwille van deze specifieke landschappelijke en/of ecologische waarden is het niet aangewezen dat deze zones bebost worden. Via een gebiedsspecifieke overdruk inzake inrichting en beheer wordt in de stedenbouwkundige voorschriften opgenomen dat deze zones onbebost en open dienen te blijven. Het gaat om:

- De westflank van de Koppenberg (Rotelenberg) wordt bestemd als ‘natuurgebied’ (N) met overdruk ‘grote eenheid natuur’ (GEN) in functie van het behoud van het open landschapsecologisch waardevol graslandcomplex en de waardevolle vergezichten op de Scheldevallei van op de Koppenberg. Dit wordt als één van de

meest waardevolle gezichten beschouwd. Onderaan de helling van het Onderbos valt ook het zicht vanaf de Lourdesgrot naar Melden binnen dit vergezicht.

- Een zone tussen de rand van het Elenebos en Cabernhol met waardevolle graslanden die een waardevol vergezicht over de valleien van de Meerschbeek en Kuitholbeek en het Goed Ten Broecke vormt.

In functie van een gefaseerde realisatie van de beoogde bosuitbreiding wordt een gefaseerde inwerkingtreding van de natuur- of bestemming voorzien, waarbij voor een aantal zones die actueel een agrarische bestemming hebben en [een] landbouwgebruik kennen de natuur- of bosbestemming (en de daaraan gekoppelde ‘nulbemesting’ vanuit het mestdecreet) in gaat in 2035. Deze gebieden worden aangeduid met de overdruk Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling (GENO).

Voor natuur- en bosgebieden die thans reeds in SBZ-H of VEN liggen, vervallen de huidige ontheffingen op het bemestingsverbod (wellicht) in 2028.

Een aantal zones met bestaande zonevreemde bebouwing die enclaves vormen of grotendeels omsloten zijn door bos, worden opgenomen als ‘gemengd openruimtegebied’ (GO). Het gaat om:

- De zones op het plateau op de Koppenberg met verspreide bebouwing, landbouw, tuinen en bosjes. Binnen deze zone wordt géén bosuitbreiding nagestreefd. Het zicht naar het zuiden vanop het plateau moet ‘open’ blijven. De bebouwing onderaan de helling moet ‘laag’ blijven om dit vergezicht te vrijwaren. Er wordt een specifieke aanduiding in overdruk opgenomen waarin dit verordenend vastgelegd wordt in de stedenbouwkundige voorschriften.
- De cluster met zonevreemde bebouwing, landbouw en tuinen op de steilrand van de Kortekeer.
- De cluster met zonevreemde bebouwing, landbouw en tuinen van het gehucht Cabernhol. Rond de bestaande bebouwing wordt voldoende onbeboste open ruimte voorzien zodat ook de waardevolle vergezichten vanuit deze zonevreemde woningen in belangrijke mate behouden kunnen blijven.
- De cluster met zonevreemde bebouwing, tuinen en aantal ingesloten akkerpercelen van het gehucht Kuithol (Zeelstraat/Kuitholstraat).

De cluster met bestaande zonevreemde bebouwing, tuinen en kleinere natuur-, bos- en landbouwfrag[...]menten ter hoogte van de Zeelstraat-N60-Zandstraat wordt opgenomen als ‘gemengd openruimtegebied’ (GO). Op Figuur 6-19 is het voorkeursscenario voor de gewenste bosstructuur aangegeven op basis waarvan de afbakeningen van de gebieden met bestemming bosgebied in het ruimtelijk uitvoeringsplan gebeurde. Belangrijk om daarbij aan te geven is dat het ruimtelijk uitvoeringsplan géén concreet inrichtings- of uitvoeringsplan is voor de effectieve realisatie van de bosuitbreiding en dus ook niet vastlegt welke delen van de als bosgebied bestemde percelen effectief en onder welke vorm (soortenkeuze, beheervorm...) bebost zullen worden. Het ruimtelijk uitvoeringsplan legt

ook niet vast wie of wanneer de bosbestemming gerealiseerd wordt. De stedenbouwkundige voorschriften leggen enkel de ‘bestemming’ vast en geven aan welke handelingen wel of niet toegelaten/vergunbaar zijn in een gebied.

Bij de concrete opmaak van inrichtingsplannen voor de realisatie van de bosbestemmingen zal een concreet bebossingsplan op perceelsniveau opgemaakt moeten worden waarbij in detail uitgewerkt zal worden waar welke bomen geplant zullen worden, hoe de bosranden vormgegeven worden, welke paden en open plekken voorzien worden... De percelen met bestemming ‘bosgebied’ zijn dus slechts te beschouwen als een ruimtelijk kader waarbinnen de bebossing gedifferentieerd gerealiseerd kan worden met inbegrip van de overgangszones naar het omliggend landgebruik (landbouw, woningen...). Die overgang bestaat in het ideale geval uit een zoom, die uit een ruigere grasvegetatie bestaat, en een mantel, die uit een struikvegetatie of hakhout bestaat. De breedte van een goede bosrand varieert tussen 1 tot 1,5 maal de boomhoogte. De breedte kan variëren om tot een golvende rand te komen. Een golvende rand zorgt voor meer variatie en biodiversiteit. De zoom en de mantel dienen periodiek en gefaseerd gemaaid en gekapt te worden.

Bij hakhoutbeheer wordt een loofboom of struik afgezaagd (of ‘afgezet’) op een hoogte die ongeveer gelijk is aan de dikte van de stam. De boom of struik zal dan vanuit het overgebleven stamdeel of vanuit de wortels nieuwe takken of stammen aanmaken. Afhankelijk van de boomsoort gebeurt dat afzetten eens om de 5 tot 15 jaar.

[figuur]

Bosverbindingen zijn smalle stroken bos die een functionele ecologische verbinding vormen tussen twee boskernen. Bij de opmaak van het plan is er op basis van de adviezen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek vanuit gegaan dat deze verbindingen min. 50 m breed moeten zijn om een goed functionerende verbinding te realiseren waarmee tot een gunstige staat van instandhouding gekomen kan worden. Het ruimtelijk uitvoeringsplan legt niet vast hoe deze bosverbindingen ingericht moeten worden. Het kan zowel gaan om een brede strook hakhoutbos als om een smalle strook hooghout die aan beide zijden opgebouwd is met een mantel-zoomvegetatie. Bij de opmaak van de inrichtingsplannen moet op basis van de concrete landschappelijke context verder bepaald worden welke inrichtingsvorm het meest aangewezen is op de betreffende locatie.

[figuren]

Waar de bosverbindingen wegen met twee rijvakken kruisen (wegbreedte > 3 m), zijn ontsnipperingsmaatregelen aangewezen. Het kan daarbij gaan om het plaatselijk versmallen tot één rijstrook (max. 3 m breed), het ontharden en beplanten van de bermen, het wegnemen van de straatverlichting en het voorzien van kleine faunatunnels voor bv. amfibi[e]ën. In een aantal gevallen moet het mogelijk zijn om tot een volledige knip voor gemotoriseerd verkeer te komen en de weg te reduceren tot een overharde fiets- of voetweg. Binnen dit deelplan is vooral ter hoogte van de Hoogbergstraat een [onts]nipperingsinitiatief en herinrichting aangewezen om tot een goed functionerende bosverbinding te komen.”

3.16. De verzoekende partijen zijn eigenaar van een terrein, gelegen te Oudenaarde:

Overeenkomstig de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 24 februari 1977 vastgestelde gewestplan Oudenaarde is het perceel 997/f2 en een deel van het perceel 997/k gelegen in bosgebied. De percelen 1015/c en 1017/c en een deel van het perceel 997/k zijn gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied:

3.17. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 10 maart 2023 tot 8 mei 2023 over het ontwerp van het GRUP 'Rond Ronse' wordt georganiseerd, worden 640 inspraakreacties ontvangen.

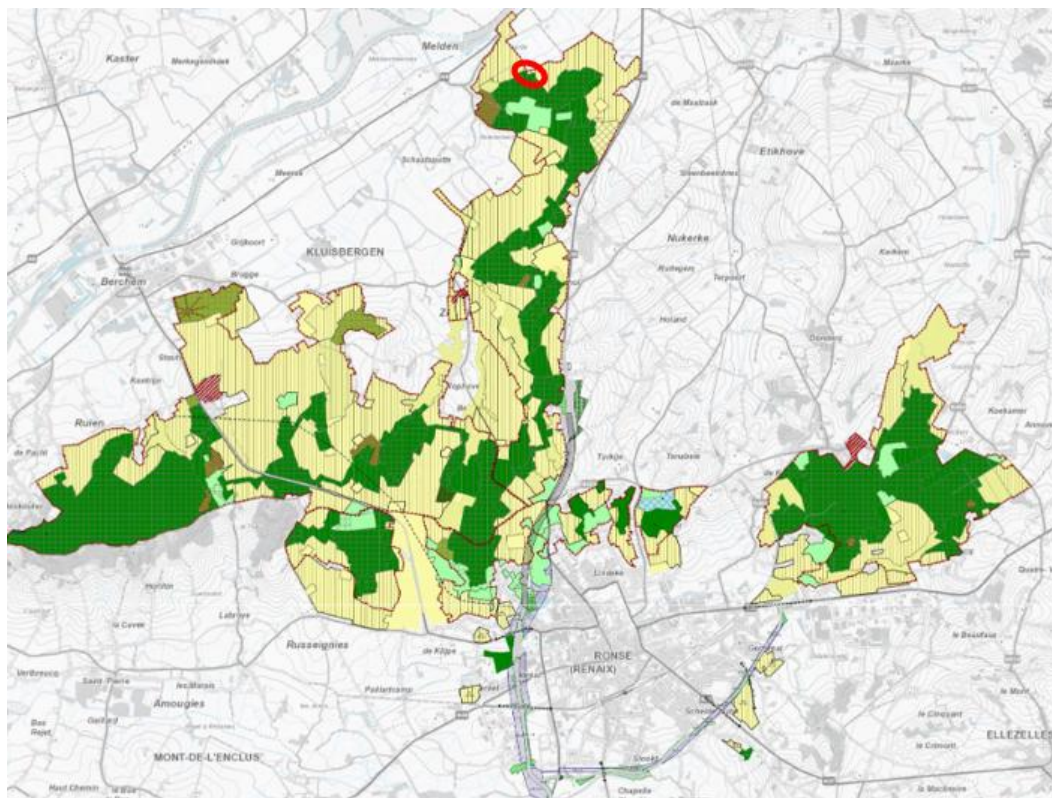
3.18. Op 9 oktober 2023 keurt het agentschap voor Natuur en Bos de passende beoordeling en de verscherpte natuurtoets goed.

3.19. Op 10 oktober 2023 beoordeelt het team Omgevingseffecten van de Vlaamse overheid (hierna: het team Mer) de kwaliteit van het planmilieueffectrapport (hierna: plan-MER) als voldoende.

3.20. Op 22 november 2023 brengt de afdeling Wetgeving van de Raad van State advies nr. 74.795/1 uit over het ontwerp van het GRUP ‘Rond Ronse’.

3.21. Met het bestreden besluit van 23 november 2023 stelt de Vlaamse regering het GRUP ‘Rond Ronse’ definitief vast.

Figuur 7-1 uit de toelichtingsnota bevat het volgend overzicht van al de herbestemmingen die met het GRUP ‘Rond Ronse’ worden doorgevoerd – de percelen van de verzoekende partijen worden er ter verduidelijking benaderend op aangeduid (rode cirkel):

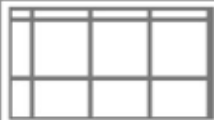
3.22. Het perceel 1017/c van de verzoekende partijen wordt bestemd tot ‘bouwvrij agrarisch gebied’ (artikel 2.2 van de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP). Een klein deel van het perceel 1015/c wordt eveneens bestemd tot ‘bouwvrij agrarisch gebied’. Het overgrote deel van perceel 1015/c en een deel van het perceel 997/k wordt bestemd tot ‘bosgebied’ met overdruk ‘Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling’ (artikel 2.7 van de stedenbouwkundige voorschriften). Het perceel 997/f2 en deel van het perceel 997/k worden bestemd tot ‘bosgebied’ met overdruk ‘Grote Eenheid Natuur’ (artikel 2.7 van de stedenbouwkundige voorschriften). Volgend detail van het grafisch plan van het GRUP ‘Rond Ronse’ geven de bestemmingen weer ter hoogte van de percelen van de verzoekende partijen:

3.23. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.2 ‘bouwvrij agrarisch gebied’ van het GRUP bepalen:

<p><i>Dit gebied behoort tot de categorie van gebiedsaanduiding 'landbouw' en de subcategorie van gebiedsaanduiding 'bouwvrij agrarisch gebied'.</i></p>
<p>Artikel 2.2. Bouwvrij agrarisch gebied</p>
<p>Artikel 2.2.1 Bepalingen m.b.t. de landbouwactiviteiten</p>
<p>Het gebied is bestemd voor beroepslandbouw. Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn toegelaten, behoudens het oprichten van gebouwen en gelijkaardige constructies.</p>
<p>Artikel 2.2.2 Bepalingen m.b.t. waterbeheer en groene infrastructuur</p>
<p>Handelingen die nodig of nuttig zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien; - het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie; - het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden en het voorkomen van droogte; - het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuur tegen overstromingen; - het behoud en herstel van kleine landschapselementen en de natuurlijke vegetatie; - het behoud en herstel van leefgebieden van aan het landbouwgebruik gerelateerde beschermde diersoorten; <p>zijn toegelaten voor zover gebruik gemaakt wordt van de technieken van natuur-technische milieubouw. De in artikel 2.2.1 genoemde handelingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen.</p>

3.24. De stedenbouwkundige voorschriften van artikel 2.7 ‘bosgebied’ van het GRUP luiden:

	
<p><i>Dit gebied behoort tot de categorie van gebiedsaanduiding 'bos'.</i></p> <p>Artikel 2.7. Bosgebied</p>	
<p>Art. 2.7.1 Bepalingen m.b.t. de bestemming</p> <p>Het gebied is bestemd voor de instandhouding, de ontwikkeling en het herstel van bos.</p> <p>Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de aanleg, het beheer en de inrichting van bos zijn toegelaten.</p> <p>Alle handelingen die nodig of nuttig zijn voor de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natuur, het natuurlijk milieu en van de landschapswaarden zijn toegelaten, voor zover ze de ruimtelijk-functionele samenhang en ruimtelijk-structurerende waarde van de bestaande bossen niet wezenlijk in het gedrang brengen.</p> <p>Het aanbrengen van kleinschalige infrastructuur in functie van de sociale, educatieve en recreatieve functies van het bosgebied of in functie van functioneel langzaam verkeer (m.i.v. een fietssnelweg) is toegelaten voor zover de ruimtelijk-ecologische draagkracht van het bosgebied niet overschreden wordt.</p>	
<p>Art. 2.7.2 Bepalingen m.b.t. het waterbeheer</p> <p>Handelingen die nodig of nuttig zijn voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het behoud en herstel van het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien, - het behoud en herstel van de structuurkenmerken van de rivier- en beeksystemen, de waterkwaliteit en de verbindingsfunctie, - het behoud, het herstel en de ontwikkeling van overstromingsgebieden, het beheersen van overstromingen of het voorkomen van wateroverlast in voor bebouwing bestemde gebieden en het voorkomen van droogte, - het beveiligen van vergunde of vergund geachte bebouwing en infrastructuren tegen overstromingen <p>zijn toegelaten voor zover daarbij gebruik gemaakt wordt van de technieken van natuur-technische milieubouw.</p> <p>De in artikel 2.7.1 genoemde handelingen kunnen slechts toegelaten worden voor zover ze verenigbaar zijn met de waterbeheerfunctie van het gebied en het waterbergend vermogen van rivier- en beekvalleien niet doen afnemen.</p>	
	
<p><i>(aanduiding in overdruk)</i></p> <p><i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur</i></p>	
<p>Artikel 2.7.3 Grote Eenheid Natuur</p> <p>Het in overdruk aangeduide gebied is een grote eenheid natuur.</p>	
	
<p><i>(aanduiding in overdruk)</i></p> <p><i>Deze overdruk heeft geen eigen bestemmingscategorie maar volgt de bestemmingscategorie van de grondkleur</i></p>	
<p>Artikel 2.7.4 Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling</p> <p>Het in overdruk aangeduide gebied is een grote eenheid natuur in ontwikkeling.</p> <p>De bepalingen van artikel 2.7.1 en 2.7.2 (bosgebied) gaan in op 31 december 2034. Tot die datum gelden de bepalingen van artikel 2.3 (agrarisch gebied met ecologisch belang).</p>	

IV. Ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst

De aangevoerde exceptie

4. De verzoekende partijen werpen in hun memorie van wederantwoord op dat het verzoek tot tussenkomst onontvankelijk is. Als publiekrechtelijke rechtspersoon heeft de nv De Werkvennootschap per definitie

geen persoonlijk belang, doch hoogstens een belang dat samenvalt met het algemeen belang. In ieder geval volgt uit de loutere betrokkenheid van de nv De Werkvennootschap bij de totstandkoming van de bestreden beslissing in het kader van haar wettelijke opdracht niet dat zij enig voordeel haalt uit die beslissing. Minstens is het nadeel dat zij desgevallend bij een nietigverklaring van de bestreden beslissing lijdt onrechtstreeks en onzeker van aard. Artikel 3 van het “oprichtingsdecreet” van de nv De Werkvennootschap en artikel 3 van haar statuten bepalen dat de uitvoeringsmodaliteiten, verantwoordelijkheden, kostendekking en eventuele vergoeding voor de opdrachten van de nv De Werkvennootschap in afzonderlijke overeenkomsten met het Vlaamse Gewest nader geregeld worden. Eventuele gevolgen die de nv De Werkvennootschap door de nietigverklaring van de bestreden beslissing ondervindt, volgen uit deze overeenkomsten met de verwerende partij.

Beoordeling

5.1. De nv De Werkvennootschap steunt haar belang bij haar verzoek tot tussenkomst op de opdracht die voortvloeit uit artikel 3 van het decreet van 23 december 2016 ‘houdende de totstandbrenging van De Werkvennootschap nv van publiek recht’ en op haar statutair doel. In het kader van haar maatschappelijke opdracht maakt zij deel uit van het planteam dat overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.2.3 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) het geïntegreerde planningsproces van het GRUP ‘Rond Ronse’ voert, begeleidt zij de diverse onderzoeken, integreert zij de tussentijdse resultaten in het planningsproces en zorgt zij voor een continue kwaliteitsbewaking. Daarnaast is nv De Werkvennootschap projecteigenaar van projecten ter realisatie van het GRUP ‘Rond Ronse’, zal zij omgevingsvergunningen dienen aan te vragen die hun grondslag vinden in het GRUP ‘Rond Ronse’ en zal zij als bouwheer eventuele overheidsopdrachten ter realisatie van het GRUP dienen te gunnen.

5.2. Gelet op wat voorafgaat, doet de nv De Werkvennootschap, die wenst te kunnen deelnemen aan het debat over de rechtsgeldigheid van het GRUP

‘Rond Ronse’, van een afdoende concreet belang bij haar verzoek tot tussenkomst blijken.

5.3. De exceptie is ongegrond.

V. Onderzoek van de middelen

A. “Voorafgaand” middel

Uiteenzetting van het middel

6. Voorafgaand aan de overige middelen vragen de verzoekende partijen om de buitentoepassingstelling van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014 ‘tot aanwijzing van de speciale beschermingszone “BE2300007 Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen” (hierna: de SBZ-H) en definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten’ (hierna: het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014) overeenkomstig artikel 159 van de Grondwet.

De verzoekende partijen zetten uiteen dat het bestreden GRUP ‘Rond Ronse’ de bestemmingswijzigingen naar bos en natuur op de SBZ-H baseert. Zij stellen er belang bij te hebben om deze aanduiding van de SBZ-H onwettig te laten verklaren en buiten toepassing te laten stellen. De verzoekende partijen bekritisieren dat bij de totstandkoming van het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 ‘tot vaststelling van de gebieden die in uitvoering van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna aan de Europese Commissie zijn voorgesteld als speciale beschermingszones’ (hierna: het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002), waarbij de SBZ-H wordt aangemerkt, geen enkele inspraak werd voorzien. Het navolgende besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 verwijst uitdrukkelijk naar dit besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 als eerste vaststelling van de SBZ-H. Bovendien voert het besluit van de Vlaamse

regering van 24 mei 2002 een gebruiks- en eigendomsbeperkende maatregel in die strijdig is met artikel 1 van het Eerste Aanvullend Protocol (hierna: EAP) bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM), artikel 16 van de Grondwet en het GBOL-beginsel (het beginsel van de gelijkheid van de burgers voor openbare lasten). Het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014, dat op het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 is gebaseerd, is hierdoor onwettig. Dit laatste besluit is ook onwettig omdat in het kader van de procedure tot aanwijzing van de SBZ-H, in strijd met artikel 36*bis*, §§ 1 en 2, van het van het decreet van 21 oktober 1997 ‘betreffende het natuurbewoud en het natuurlijk milieu’ (hierna: het natuurdecreet), geen openbaar onderzoek werd georganiseerd. Bovendien schendt het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 artikel 7 van het Verdrag van Aarhus, op grond waarvan de overheid een openbaar onderzoek diende te organiseren dat het publiek voldoende mogelijkheden tot inspraak biedt. De verzoekende partijen besluiten dat de Raad van State op grond van artikel 159 van de Grondwet het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002, als eerste vaststelling van de SBZ-H, en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2014, waarbij de SBZ-H definitief wordt vastgesteld, buiten toepassing dient te laten bij de beoordeling van de door haar aangevoerde middelen.

Beoordeling

7.1. Reglementaire besluiten zijn besluiten waarbij algemene regels worden uitgevaardigd die toepasselijk zijn op de rechtsonderhorigen in het algemeen of op een onbepaalde groep van rechtsonderhorigen, die zich in dezelfde objectieve toestand bevinden, en niet alleen op één van hen of op een naar aantal beperkte groep. Een besluit heeft slechts een reglementaire aard wanneer de tekst ervan dwingende algemene rechtsregels bevat.

Het blijkt niet dat het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 of het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 een dergelijke reglementaire aard zou hebben (zie reeds het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State nrs. 53.851/1/V tot en met 53.886/1/V van 18 september 2013 over de ontwerpen van besluit van de Vlaamse regering ‘tot

aanwijzing van speciale beschermingszones en tot definitieve vaststelling van de bijbehorende instandhoudingsdoelstellingen en prioriteiten’). Het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 bevat geen eigen dwingende rechtsregels en de in het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014 opgenomen instandhoudingsdoelstellingen (IHD’s), zijn, zoals in het voormelde advies van de afdeling Wetgeving terecht is opgemerkt, geen regels “die van toepassing zijn op alle burgers of op een hele categorie van burgers”, maar “gelden integendeel alleen voor de administratieve overheden” en zijn bovendien “dermate algemeen en vaag geformuleerd, dat iedere direct-normatieve kracht eraan moet worden ontzegd”. In het licht van wat voorafgaat, kan niet worden ingegaan op de vraag van de verzoekende partijen om het besluit van de Vlaamse regering van 23 april 2014, en het besluit van de Vlaamse regering van 24 mei 2002 waarnaar het verwijst, op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te laten.

7.2. Het “voorafgaand” middel wordt verworpen.

B. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

8. De verzoekende partijen voeren in een eerste middel de schending aan van artikel 16 van de Grondwet, artikel 1 EAP bij het EVRM, artikel 1.1.4 VCRO, “gekoppeld aan” een schending van het zorgvuldigheids-, redelijkheids-, evenredigheids- en materiële motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur en van het beginsel van gelijkheid van de burgers voor openbare lasten (GBOL-beginsel) en het gelijkheidsbeginsel.

De verzoekende partijen stellen dat de bestemmingswijzigingen van het GRUP ‘Rond Ronse’ aanzienlijke nadelige gevolgen hebben voor hun woongenot en voor de gebruiksmogelijkheden van hun eigendom, alsook voor de natuurwaarden in de betrokken omgeving. De bestemmingswijzigingen zijn gericht op de verwezenlijking van de IHD’s van een onwettige SBZ-H die op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet worden gelaten. Hieruit

volgt dat het motief van het bestreden besluit, inzonderheid de herbestemming tot bosgebied, wegvalt. Ingevolge het bestreden besluit worden het perceel 997/k van de verzoekende partijen en een overgroot deel van hun perceel 1015/c tot bosgebied met overdruk ‘Grote Eenheid Natuur in Ontwikkeling’ bestemd. Hun perceel 997/f2 en de nabijgelegen percelen 995, 994, 993 en 992/a krijgen de bestemming bosgebied met overdruk ‘Grote Eenheid Natuur’. Met uitzondering van het achterste perceel 997/k, waarop zich actueel 11 bomen bevinden, zijn deze terreinen grotendeels onbebost. Op perceel 1015/c bevindt zich een kleinschalige hoogstamboomgaard. Binnen de perceelsgrenzen van perceel 997/f2 staat slechts één boom. De bosuitbreiding brengt een wezenlijke verstoring mee voor het genot en het gebruik van de eigendommen van de verzoekende partijen. Zij stellen dat een bosinname van ongeveer drie vierden van hun terrein hun woongenot evident ernstig aantast. Immers wordt hun woning, behoudens de straatzijde, op korte afstand volledig ingesloten door de bijkomende bebossing. Dit veroorzaakt bijkomende schaduwhinder en een aanzienlijke afname van zonlicht. Door het verlies aan vrije ruimte ingevolge de bebossing van de tuinzone, verliezen de verzoekende partijen ook een groot deel van hun groene leef- en buitenruimte. Door de bebossing van perceel 1015/c verliezen zij ook het verrekend uitzicht op de glooiende graslanden van perceel 995 ten westen van hun woning. De beplanting van drie vierden van hun tuinzone met hoogstammige bomen brengt een volledig nutsverlies met zich mee. Voorts bevatten de percelen 997/f2 en 1015/c biologisch waardevolle soortenrijke permanente cultuurgraslanden (hp+). Door de bebossing van deze percelen zullen de talrijk aanwezige natuurelementen onherroepelijk verloren gaan. Aangezien de verzoekende partijen als fervent natuurliefhebbers veel waarde hechten aan deze natuurwaarden, is ook dit een wezenlijke aantasting van hun genot van hun eigendommen. Bovendien brengen de talloze gebruiks- en genotsbeperkingen van hun percelen ook een enorm economisch waardeverlies met zich mee.

De verzoekende partijen menen dat de aanzienlijke aantasting van hun eigendommen niet noodzakelijk is voor het bereiken van de plandoelstellingen. Uit onderzoek van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO), gevoegd als bijlage bij het plan-MER, blijkt dat door het bestreden besluit

766,1 ha oppervlakte bosbestemming gerealiseerd wordt binnen de SBZ-H. Dit is 49 ha meer dan de richtwaarde van 717 ha. Voorts merken de verzoekende partijen op dat er zich aan de overkant van het Onderbos geen SBZ-H bevindt. De bosuitbreidingen richting hun woning vervullen dan ook geenszins een rol als bosverbinding. Waar een inname van ongeveer 0,65 hectare aan bijkomend bosgebied voor de verzoekende partijen een zeer ernstige aantasting van hun eigendomsgeot met zich meebrengt, vervult de kwestieuze bosuitbreiding quasi geen enkel nut voor de plandoelstellingen. Een en ander kon ook met minder vergaande middelen worden bereikt.

De verzoekende partijen menen dat het bestreden besluit een onwettige beperking van hun eigendomsrechten inhoudt en dat er geen billijk evenwicht bestaat tussen, enerzijds, de aanzienlijke aantasting van het gebruik en geot van hun eigendommen en, anderzijds, een nagestreefd algemeen belang. Het doel van de bosuitbreiding is immers zonder voorwerp, nu de aanwezigheid van de SBZ-H buiten beschouwing moet worden gelaten. Minstens is de bestemming als bosgebied niet noodzakelijk voor het bereiken van de plandoelstellingen. Deze doelen kunnen ook bereikt worden zonder de kwestieuze planingreep, of met meer efficiënte middelen, die hun eigendomsrechten meer vrijwaren.

Voorts werpen de verzoekende partijen de schending op van artikel 1.1.4 VCRO. Bij de herbestemming van hun percelen tot bosgebied is onvoldoende rekening gehouden met de maatschappelijk behoeften en belangen zoals opgesomd in dit artikel. De bosuitbreiding op hun percelen is eenzijdig als hoofdfunctie naar voor geschoven, ten koste van de ruimtelijke kwaliteit en de ruimtelijke behoeften. De bosuitbreidingen op en in de buurt van hun terrein betekenen een aanzienlijke esthetische aantasting van het landschap. De verzoekende partijen verliezen er hun verrekend uitzicht door, hun tuinzone wordt voor drie vierden ingenomen, en er worden nabijgelegen esthetisch terreinen aan Onderbos aangesneden als bosgebied. Meerdere aansnijdingen van de weidse heuvel landschappen tasten de landschappelijke kwaliteit aan. Ook zal de bosuitbreiding economisch nefaste gevolgen hebben voor de verzoekende partijen, en wordt hun woongenot ernstig verstoord. De bosuitbreidingen op de percelen van

de verzoekende partijen hebben, zoals gezien, eveneens aanzienlijk nadelige gevolgen voor het leefmilieu. Bovendien hebben de historisch permanente graslanden ook een cultuurhistorische waarde, doordat ze het resultaat zijn van eenzelfde jarenlang grondgebruik. Hetzelfde geldt voor de hoogstamboomgaard. Dat in de effectieve realisatie van de bosuitbreiding pas in de toekomst wordt voorzien, doet geen afbreuk aan de schending van artikel 1.1.4 VCRO, nu deze bepaling ook de ruimtelijke behoeften van de toekomstige generaties waarborgt. Eén en ander klemmt des te meer, nu de hoogstamboomgaard die tot het kasteelpark Calmont behoort wél van bebossing wordt gevrijwaard. Het houdt een schending van het gelijkheidsbeginsel in.

De verzoekende partijen achten tevens een aantal algemene beginselen van behoorlijk bestuur geschonden. In de eerste plaats handelde de plannende overheid onzorgvuldig door zich op de Natura-2000 doelstellingen van de onwettig vastgestelde SBZ-H te steunen. Door het woongenot en de gebruiksmogelijkheden van de onroerende goederen van de verzoekende partijen, alsook de ruimtelijke kwaliteit, aanzienlijk aan te tasten, zonder een geoorloofd oogmerk na te streven, schendt het bestreden besluit het zorgvuldigheidsbeginsel. De bosuitbreidingen op en nabij het terrein van de verzoekende partijen dragen niet eens bij tot de onwettige plandoelstellingen, en doen manifest afbreuk aan de tweede *subdoelstelling* van het bestreden besluit, die een verhoging van de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen vooropstelt. Op de plannende overheid ruste de stringente plicht om het bestreden besluit afdoende te motiveren. Het besluit geeft echter geen antwoord op het bezwaarschrift van de verzoekende partijen. De bosuitbreiding op en rond het terrein van de verzoekende partijen wordt nergens gemotiveerd. De verbinding Onderbos-Koppenbergbos kan alvast niet als motief dienen, nu de herbestemming van het terrein van de verzoekende partijen daartoe geenszins is vereist.

Nu de verwerende partij haar beslissing tot aanduiding van de betrokken percelen als bosgebied niet rechtmatig kan steunen op het oogmerk van de realisatie van natura-2000 doelen, bestaat er een kennelijke wanverhouding tussen, enerzijds, de motieven van het bestreden besluit en, anderzijds, de nadelige

gevolgen voor de inwoners, bezoekers en uitbaters van het plangebied. Doordat de bosuitbreiding de belangen van, onder anderen, de verzoekende partijen en de ruimtelijke belangen op een disproportionele manier aantast, terwijl de plandoelstellingen met minder verregaande middelen kunnen gerealiseerd worden, schendt het bestreden besluit ook het evenredigheidsbeginsel. Minstens brengen de bestemmingswijzigingen voor de verzoekende partijen onevenredige lasten met zich mee. Aldus schendt het bestreden besluit ook het GBOL-beginsel.

Beoordeling

9.1. Artikel 1.1.4 VCRO bepaalt dat de ruimtelijke ordening gericht is op “een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie, zonder dat de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang gebracht worden”. Deze principes vereisen derhalve dat de diverse binnen artikel 1.1.4 VCRO bedoelde behoeften en de daarmee gepaard gaande aanspraken op de ruimte evenwichtig tegen mekaar worden afgewogen en dat bij deze afweging rekening wordt gehouden met de ruimtelijke draagkracht van de omgeving. De Raad van State oefent hierop enkel een wettigheidstoets uit, vermits het aan de bevoegde overheden toekomt de nodige beleidskeuzes te maken.

Het komt een verzoekende partij, die artikel 1.1.4 VCRO geschonden acht, toe om aan te tonen dat de gemaakte keuze de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

9.2. Waar het middel aanvoert dat de bosuitbreiding niet gesteund kan worden op de realisatie van de vastgestelde Natura 2000-doelen voor de SBZ-H, wordt verwezen naar het gestelde onder randnummer 7.1.

9.3. Bovendien wordt in het bestreden besluit op goede gronden gesteld:

“(B.1.12) Een aantal bezwaarindieners stellen de afbakening van de Natura 2000-gebieden en de Natura 2000-doelen in vraag; menen dat deze

onwettig tot stand kwamen en stellen dat de bosuitbreidingsdoelen beter in andere gebieden of regio's gerealiseerd kunnen worden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de Natura 2000-gebieden aangeduid werden en de instandhoudingsdoelen bepaald werden op basis van de criteria zoals bepaald door de Europese regelgeving. De identificatie en selectie van gebieden voor opnemings in het Natura 2000-netwerk hebben aldus op wetenschappelijke gronden plaatsgevonden, in overeenstemming met de selectiecriteria van de Europese vogel- en habitatrichtlijnen. Door een wetenschappelijke basis te gebruiken voor de selectie van gebieden, wordt gegarandeerd dat alleen de meest geschikte gebieden worden geselecteerd voor aanwijzing als Natura 2000-gebied en er voldoende gebieden worden opgenomen in het Natura 2000-netwerk om te garanderen dat alle soorten en habitats op de lijst op de lange termijn in stand worden gehouden in hun hele verspreidingsgebied binnen de EU. Er moeten voldoende gebieden opgenomen worden zodat het netwerk ecologisch samenhangend is en in staat is om de doelstellingen uit hoofde van de vogel- en habitatrichtlijn te realiseren. De Vlaamse Regering kan binnen de procedure van de opmaak van voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan enkel akte nemen van de kritiek op deze afbakening en doelen. Deze bezwaren geven geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.”

9.4. De door de verzoekende partijen geviseerde stedenbouwkundige voorschriften, die haar percelen tot bosgebied bestemmen (zie randnummer 3.23), hebben niet tot gevolg dat zij uit hun eigendomsrecht worden ontzet, noch dat zij ertoe worden verplicht om tot eigendomsoverdracht over te gaan. Aangezien er geen sprake is van een ontzetting uit hun eigendom overeenkomstig artikel 16 van de Grondwet, kan dit artikel niet dienstig door de verzoekende partijen worden aangevoerd.

9.5. Uit het bestreden GRUP ‘Rond Ronse’ vloeien voor de percelen van de verzoekende partijen beperkingen voort die rechtens geen onteigening zijn, doch die wel kunnen worden aangemerkt als een inmenging in het recht op eigendom. Een dergelijke inmenging houdt evenwel niet *ipso facto* een schending in van artikel 1 EAP. Zo bepaalt het tweede lid van dit artikel dat het recht op ongestoord genot op geen enkele wijze het recht aantast dat een staat heeft om die wetten toe te passen welke hij noodzakelijk oordeelt om toezicht uit te oefenen op het gebruik van eigendom in overeenstemming met het algemeen belang. Derhalve kan de ordening van de ruimte op wettige wijze eigendomsbeperkingen inhouden.

Artikel 2.6.1, § 1, VCRO bepaalt in dat verband dat de stedenbouwkundige voorschriften van een ruimtelijk uitvoeringsplan eigendomsbeperkingen, met inbegrip van een bouwverbod, kunnen inhouden.

9.6. Om rechtmatig te zijn dienen de eigendomsbeperkingen te beantwoorden aan een rechtmatig evenwicht tussen het algemeen belang en de bescherming van het recht van eenieder op het ongestoorde genot van zijn eigendom. Er moet een redelijk verband van evenredigheid bestaan tussen de in de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP ingeschreven beperkingen van de eigendomsrechten van de verzoekende partijen en het door het bestreden GRUP beoogde doel van algemeen belang, te dezen de bestemming tot bosgebied. Dit wordt overigens in het bestreden besluit als volgt toegelicht:

“(B.1.7) Een aantal bezwaarindieners menen dat het bestemmen van hun eigendommen als natuur- of bosgebied een schending van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens is waarin het eigendomsrecht wordt beschermd [...]; dat het plan disproportioneel zou zijn en het gelijkheidsbeginsel zou schenden doordat percelen waar zij eigenaar van zijn herbestemd worden en percelen van andere eigenaars niet herbestemd worden; dat het plan een miskennen van het beginsel van gelijke behandeling voor openbare lasten (GBOL) zou zijn.

De Vlaamse Regering antwoordt dat een herbestemming naar natuur- of bosgebied geen schending van het eigendomsrecht is. Op basis van de rechtspraak daaromtrent kan gesteld worden dat wanneer een ruimtelijk uitvoeringsplan de bestemming wijzigt van een terrein, de grond niet onteigend wordt. Er wordt slechts een erfdienstbaarheid van openbaar nut gevestigd op de grond, waardoor de gebruiksmogelijkheden mogelijks worden beperkt, doch de eigenaars kunnen geen aanspraak maken op een onteigeningsvergoeding in de zin van artikel 16 van de Grondwet. In de gevallen waarin een planwijziging zou leiden tot het verlies van een bestaande bouwmogelijkheid of beperkingen aan de gebruiksmogelijkheden voor landbouw, voorziet het Vlaams Gewest in een aantal vergoedingssystemen zoals de planschaderegeling, de kapitaalschaderegeling en de gebruikersschaderegeling. In het algemeen voldoen die regelingen aan de vereisten van artikel 1 van het Aanvullend Protocol van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (en/of het beginsel van de gelijkheid van de burger voor de openbare lasten). De eigenaars dienen dan ook in beginsel genoeg te nemen met de planschadevergoeding, kapitaalschadevergoeding of gebruikersschadevergoeding en kunnen niet rechtstreeks beroep doen op het beginsel van de gelijkheid van de burger voor openbare lasten om een hogere schadevergoeding te verkrijgen. Het is ook niet zo dat de bestemmingswijziging dermate ingrijpend is dat deze gronden volledig

waardeloos en onverkoopbaar worden wat enkel het geval kan zijn indien de bestemmingswijziging zodanig is dat ze de eigenaar opzadelt met belangrijke kosten indien hij de nieuwe bestemming zelf zou moeten realiseren en/of de grond zelf zou moeten beheren in afwachting van die realisatie. Zowel het Grondwettelijk Hof als het Europees Hof voor de Rechten van de Mens oordeelden dienaangaande reeds dat, indien er geen sprake is van een volledig verlies van de beschikking over de betrokken goederen, er geen sprake is van een quasi-onteigening. Van quasi-onteigening is slechts sprake indien de eigenaar definitief het volledige genot van zijn goed heeft verloren, zodat hij het niet meer kan gebruiken of vervreemden. Zoals reeds vermeld worden de gronden met de bestemming natuurgebied of bosgebied geenszins waardeloos of onverkoopbaar. Het is niet om dat er gebruiksbeperkingen gelden dat men definitief het volledige genot van een perceel verliest zodat men dit niet meer kan gebruiken of vervreemden. Eigenaars kunnen deze gronden dus nog steeds aanwenden en gebruiken (bv. landbouw, bos...) en kunnen de percelen nog steeds verkopen. Daaraan wordt geen afbreuk gedaan doordat de bestemming een bouwverbod inhoudt of bestendigt of gebruiksbeperkingen oplegt. Het enkele feit dat de overheid in het algemeen belang beperkingen oplegt aan het eigendomsrecht, heeft niet tot gevolg dat zij tot schadeloosstelling is gehouden. Uit de vestiging van een door of krachtens wettelijke bepaling of van een beperking van het eigendomsrecht in het algemeen belang vloeit in beginsel voor de eigenaar van het bezwaarde goed geen recht op vergoeding voort (Cass., 16 maart 1990, Arr. Cass., 1989-1990, nr. 427; EHRM, 25 juni 2015, Couturon t. Frankrijk, §§ 34 tot 43). Het bepalen van de gevallen waarin een beperking van het eigendomsrecht tot een vergoeding aanleiding kan geven en de voorwaarden waaronder die vergoeding kan worden toegekend, is een keuze die aan de bevoegde wetgever toekomt. Dit bezwaar leidt niet tot aanpassingen aan het plan.”

9.7. Het louter poneren, zoals de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord doen, dat de bestemmingswijzigingen “wél verplichte eigendomsoverdrachten met zich mee[brengen]”, zonder in te gaan op de motieven van het bestreden besluit, volstaat niet om te besluiten tot een schending van de aangevoerde rechtsregels. Dit klemmt des te meer omdat de geviseerde voorschriften voor bos- en natuurgebied pas ingaan op 31 december 2034, en tot die datum de voorschriften van agrarisch gebied met ecologisch belang gelden. In dit verband kan trouwens gewezen worden op de volgende passage uit het bestreden besluit:

“(B.1.20) Een aantal bezwaarindieners stellen dat de keuze om een deel van de bijkomende bosgebieden aan te duiden met de overdruk ‘grote eenheid natuur in ontwikkeling’ en de bosbestemming pas te laten ingaan in 2035,

de doelstellingen onverantwoord ver opschuiven in de toekomst.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er beleidsmatig voor gekozen [is] de bosuitbreiding te faseren in functie van de realisatie van de Natura 2000-doelen tegen 2050; dat dit nodig is om stapsgewijs te kunnen evolueren naar bijkomend bos waarbij op maat van elke deelzone nagegaan moet worden op welke wijze een bebossing gerealiseerd kan worden en welke instrumenten ingezet kunnen worden om het bestaand landgebruik te wijzigen (aankoop, subsidie of andere stimuli i.f.v. zelfrealisatie, grondruilen, tijdelijk gebruik...); dat [...] deze fasering een belangrijke maatregel is om de impact op het bestaand landbouwgebruik in deze gebieden te milderen. Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.”

9.8. Ook de door de verzoekende partijen voorgehouden schending van het GBOL-beginsel wordt in de onder randnummer 9.6 geciteerde passage van het bestreden besluit gemotiveerd weerlegd. De verzoekende partijen betrekken deze motivering niet bij hun kritiek en tonen er de onwettigheid niet van aan. Bovendien heeft dit beginsel een vergoedend en geen verbiedend karakter, zodat de gebeurlijke schending ervan niet tot de vernietiging van het bestreden GRUP kan leiden.

9.9. De verzoekende partijen voeren voorts aan dat er “meer efficiënte middelen voorhanden zijn die de eigendomsrechten van verzoekende partijen meer vrijwaren”. Zij menen dat “maar liefst 49 ha meer dan de richtwaarde van 717 ha zoals vooropgesteld door de verwerende partij [gerealiseerd wordt binnen de speciale beschermingszone]” en dat “geen habitatrictlijngebied aangeduid [is] aan de overkant van Onderbos”, zodat “[d]e bosuitbreidingen richting de woning van verzoekende partijen [...] dan ook geenszins een rol als bosverbinding [vervullen]”.

In dit verband kan er vooreerst op worden gewezen dat de beoordeling van opportuïteïtskritiek niet behoort tot de bevoegdheid van de Raad van State, die een wettigheidsrechter is. In de uitoefening van zijn wettigheidscontrole mag de Raad van State zich niet in de plaats stellen van de plannende overheid, die beschikt over een ruime discretionaire bevoegdheid. Wel is hij bevoegd om na te gaan of deze overheid op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen.

Voorts kan opnieuw gewezen worden op het antwoord op bezwaar B.1.12 (randnummer 9.3), en tevens op de volgende motieven uit het bestreden besluit:

“Voor wat betreft hoofddoelstelling 2 is het alternatievenonderzoek opgevat als een iteratief, participatief proces waarbij gezocht is naar de optimale manier om de gebieden te selecteren waarbinnen de Europese natuurdoelen gerealiseerd kunnen worden (in hoofdzaak bosuitbreiding). Daarbij is nagegaan in hoeverre het nodig is om deze percelen te bebossen om aan de doelstellingen inzake oppervlakte en samenhang van de bosstructuur te voldoen, dan wel dat er gemotiveerd kon worden om zones te vrijwaren van bosuitbreiding op basis van landschappelijke, ecologische of landbouwkundige argumenten. Op basis van de tijdens het terreinonderzoek en de werksessies verworven inzichten is een eerste voorstel van voorkeursscenario voor de realisatie van de Natura 2000-doelen opgesteld. Aanvullend werden de tussentijdse onderzoeksresultaten uit het lopende milieu- en landbouweffecten ingebracht en afgetoetst aan de inzichten van de experts. Het uiteindelijke voorstel van bosuitbreidingsscenario werd getoetst aan de verschillende criteria voor de instandhoudingsdoelstellingen. Daaruit blijkt dat in het ruimtelijk uitvoeringsplan voldoende oppervlakte met bestemming natuur- of bosgebied en de voorgestelde gebieden een goede ruimtelijke configuratie hebben om aan de Natura 2000-doelen te kunnen voldoen.”

En :

“(B.1.4) Een aantal bezwaarindieners tekenen bezwaar aan tegen de bestemming ‘bosgebied’ voor percelen die ze aansluitend bij hun zonevreemde woning gebruiken of ingericht hebben als tuin, hobbyweide, boomgaard of beeldenpark. Een aantal bezwaarindieners tekenen bezwaar aan tegen het verschil in benadering van percelen aansluitend bij zonevreemde woningen in vergelijkbare of gelijke situaties.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er voor geopteerd wordt om voor wat betreft geïsoleerde zonevreemde woningen die op het gewestplan reeds binnen een bestemming bosgebied of natuurgebied liggen deze ruimtelijk kwetsbare bestemming te behouden; dat wat betreft de zonevreemde woningen die in het agrarisch gebied aan een uitgeruste weg liggen bij de afbakening van de bijkomende bosgebieden (in de gevallen waarbij de kadastrale percelen dieper dan deze 50 meter zijn) de in het landelijk gebied gebruikelijke kaveldiepte van 50 meter aangehouden wordt zoals die op de gewestplannen ook voor landelijke woongebieden gehanteerd is; dat voor die concrete gevallen waar op basis van de ingediende bezwaren blijkt dat in het ontwerpplan deze beoogde 50 meter niet voorzien is, de begrenzing aangepast kan worden; dat het ruimtelijk verantwoord is om de oppervlakte tuin bij een zonevreemde woning te beperken tot deze eerste 50 meter teneinde het

ruimtebeslag vanuit bewoning in de open ruimte te beperken; dat een bestemming bosgebied voor de delen van deze kavels die verder dan deze 50 meter van de weg liggen ten aanzien van de eigenaars en gebruikers op zich geen verplichting inhoudt om tot bebossing over te gaan; dat ten aanzien van deze eigenaars een stimulerend beleid [wordt] gevoerd om bosuitbreiding te realiseren; dat indien bepaalde ecologische criteria voor de tuininrichting gehanteerd worden, het niet per definitie uitgesloten is dat een tuin ruimtelijk-functioneel en landschapsecologisch kan bijdragen tot het bereiken van een gunstige staat van instandhouding van de beoogde bosstructuur; dat daarnaast in het licht van de vastgestelde Natura 2000-doelen het Vlaams gewest op basis van het natuurdecreet en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ook andere instrumenten kan inzetten om de voor bosuitbreiding noodzakelijke percelen te verwerven vanuit het algemeen belang.

Deze bezwaren leiden ten opzichte van het ontwerpplan op een aantal locaties tot het aanpassen van de begrenzing van de bestemming ‘bosgebied’ waarbij (1) de bestemmingswijziging van ‘agrarisch gebied’ naar ‘bosgebied’ niet doorgevoerd wordt of geopteerd wordt voor de bestemming ‘gemengd openruimtegebied’ op de delen van de percelen die dichter dan 50 meter van de uitgeruste weg liggen op kavels van bestaande zonevreemde woningen die op het gewestplan niet in bos- of natuurgebied liggen of (2) het behoud van de woning in de bestemming ‘bosgebied’ indien het gaat om een woning die op gewestplan reeds bestemd is als natuur- of bosgebied. De locaties waar dit tot een planaanpassing leidt, worden aangegeven bij de behandeling van gebiedsspecifieke bezwaren voor de verschillende zones (zie onder B.7.1, B.7.10, B.9.3, B.27.3, B.30.2).”

En:

“(B.1.21) Een bezwaarindiener stelt dat de oppervlaktes die voorzien worden voor bosuitbreiding voor het deel Koppenberg-Hotond-Kluisberg en voor het deel Muziekbos niet overeenstemmen met de richtcijfers uit het Natura 2000-besluit en dat er een tekort is voor het Muziekbos en een overschot voor Koppenberg-Hotond-Kluisbos. Hij vindt het niet wenselijk dat er in het deel Koppenberg-Hotond-Kluisberg meer bosuitbreiding voorzien wordt dan het richtcijfer, gezien de impact op landbouw.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het gegeven dat het Natura 2000-besluit spreekt over ‘richtcijfers’ aangeeft dat er beleidsmatig voor geopteerd is enige marge te laten om op basis van een gebiedsgericht planproces van deze oppervlaktes per deelgebied beperkt af te wijken maar dat wel gegarandeerd moet kunnen worden dat op niveau van de volledige speciale beschermingszones de totaliteit van de bosdoelen gehaald kan worden; dat er beleidsmatig voor gekozen wordt om het beperkt tekort t.o.v. het richtcijfer voor deelgebied Muziekbos op te vangen met een overschot voor deelgebied Koppenberg-Hotond-Kluisbos; dat deze keuze gemaakt wordt om de impact op een aantal landbouwbedrijven in het deelgebied Muziekbos enigszins te kunnen beperken omdat er binnen het deelgebied Muziekbos geen of slechts een zeer beperkte marge is om bepaalde zone onbebost te laten; dat het aldus verantwoord kan worden om de richtcijfers voor de twee deelgebieden binnen het plangebied als communicerende vaten te hanteren en de richtcijfers zo

dicht als mogelijk te benaderen maar niet als minimale, noch als maximale oppervlakte te hanteren; dat het aangewezen is een zekere marge te voorzien voor de oppervlakte die als ‘bosgebied’ bestemd wordt omdat de netto-oppervlakte kwalitatieve boshabitats uiteindelijk effectief gerealiseerd zal kunnen worden uiteindelijk steeds kleiner zal zijn dan de bruto-oppervlakte die als bosgebied bestemd wordt gezien het voorkomen van een zekere tarra (bestaande uit bv. woningen, tuinen, weginfrastructuur, onthaalinfrastructuur, open plekken...). Dit bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.”

Specifiek wat Onderbos betreft, leest men in het bestreden besluit nog:

“(B.7.1) Een aantal algemene en specifieke bezwaren gaan over de begrenzing van de bestemming bosgebied ter hoogte van bestaande zonevreemde woningen en het verschil in benadering van vergelijkbare of gelijke situaties (zie B.1.4).

Verwijzend naar en aansluitend op het antwoord en de motivering onder B.1.4 antwoordt de Vlaamse Regering dat op basis van de algemene en specifieke bezwaren in de zone Koppenberg een aanpassing aan het ontwerpplan doorgevoerd wordt op volgende locaties:

- ter hoogte van de woningen langs de straat Onderbos ([...], Oudenaarde), waarbij de grens van het ‘bosgebied’ achter de woningen gelegd wordt op 50 meter van de straat, wat een beperkte verruiming van de zone bestemd als ‘bouwvrij agrarisch gebied’ betekent ten opzichte van het ontwerpplan; [...]

9.10. Met betrekking tot het betoog van de verzoekende partijen dat hun woongenot wordt aangetast, leest men in het bestreden besluit:

“(B.1.1) Een aantal bezwaarindieners stellen tegen bosuitbreiding te zijn omdat ze menen dat bosuitbreiding een afbreuk zou doen aan het typische landschap van de Vlaamse Ardennen met de vele vergezichten vanop de heuvelkammen.

De Vlaamse Regering antwoordt dat de bosuitbreiding noodzakelijk is om aan de Europese Natura 2000-doelen te voldoen en dat de doelstelling omtrent het behoud van het karakteristieke landschap van de Vlaamse Ardennen met beboste heuvelkammen en open kouters niet impliceert dat elke vorm van landgebruikswijziging een aantasting van dit typische landschapskenmerk zou betekenen. De bosuitbreiding draagt bij aan het behoud en het herstel van het typische landschapskenmerk van de beboste heuvelkammen en de voorgestelde bosuitbreidingen vrijwaren de open kouters zo maximaal mogelijk. Bebossen leidt weliswaar leidt plaatselijk tot wijzigingen in het landschap waardoor bepaalde specifieke uitzichten zullen wijzigen maar dat kan geenszins beschouwd worden als een aantasting van het typische

landschap van de Vlaamse Ardennen omdat de voorgestelde bebossing net bijdraagt aan het behoud, het herstel en de versterking van deze typische landschapskenmerken - zoals uitvoerig omschreven in de beschrijving van het vastgesteld landschapsatlasrelict en de toelichting bij het planvoorstel - en dus een positieve impact heeft op de kwaliteit van het landschap. Het realiseren van de beoogde bosontwikkeling is bovendien een geleidelijk proces waarbij het landschap over meerdere decennia zeer traag zal veranderen en veroorzaakt dus geen drastische omslag in het landschapsbeeld.

Wijzigingen in het bosareaal (zowel in positieve als negatieve zin) zijn landgebruiksevoluties die de streek al eeuwen kenmerken. De veronderstelling dat het huidige landschap en alle huidige zichten al eeuwen ongewijzigd zouden bestaan en het landschap derhalve een statisch en onveranderlijk gegeven zou zijn is bijgevolg niet correct. Bepaalde zichten zijn vaak ook maar ontstaan als gevolg van eerdere ontbossingen of het al dan niet rechtmatig verwijderen van lijnvormige landschapselementen zoals bomenrijen of houtkanten. Op heel wat locaties is bij de afweging van de alternatieven voor bosuitbreiding terdege rekening gehouden met het behoud van welbepaalde cultuurhistorisch relevante zichtrelaties. In de toelichting bij het plan is daar telkens een uitgebreide toelichting en motivering voor opgenomen. Dit algemene en principiële bezwaar geeft op zich geen aanleiding tot concrete aanpassingen aan het plan. De gevallen waar op basis van andere, zeer concrete en gebiedsspecifieke bezwaren een aanpassing van de voorgestelde bosgebieden mogelijk is teneinde bijkomende of ruimere vergezichten te vrijwaren, worden besproken bij de behandeling van de gebiedsspecifieke bezwaren. (zie B.7.5, B.7.6, B.9.1, B.15.1, B.19.2).

(B.1.2) Een aantal bezwaarindieners stellen tegen de voorgestelde bosuitbreiding in de omgeving van hun zonevreemde woning of vakantieverblijf te zijn omdat ze menen dat bosuitbreiding de bestaande vergezichten vanuit hun zonevreemde woning op het omgevende landschap wijzigt. Een aantal bezwaarindieners stellen dat deze bosontwikkeling negatieve effecten heeft op hun leefkwaliteit, dat deze negatieve effecten onvoldoende onderzocht zouden zijn en tot een waardevermindering van hun zonevreemde woning of vakantieverblijf zouden leiden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het niet mogelijk is om de Europese Natura 2000-doelen te realiseren met behoud van alle bestaande vergezichten vanuit elke individuele zonevreemde woning die verspreid gelegen is in de open ruimte op en rond de heuvelkammen. Er kan niet akkoord gegaan worden met de stelling dat het wijzigen van de vergezichten per definitie aanleiding zou geven tot een waardevermindering van de woning omdat dat zuiver speculatief is. De Vlaamse Regering stelt dat het onredelijk is om vanuit een individuele zonevreemde woning in de open ruimte te eisen of te verwachten dat er geen landgebruikswijzigingen in de omliggende open ruimte die bestemd is voor de structuurbepalende openruimtefuncties landbouw, natuur en bos kunnen plaatsvinden. Wijzigingen in het landgebruik zoals het ontwikkelen van bos in de omliggende open ruimte horen tot de gebruikelijke dynamiek van de open ruimte, waarmee iemand die een grond of zonevreemde woning in de open ruimte verwerft rekening dient te houden. De vermeende waardevermindering als gevolg van bebossing in de ruime omgeving van een woning komt volgens de Vlaamse Regering principieel niet in aanmerking

voor een planschade- of kapitaalschadevergoeding. De Vlaamse Regering stelt vast dat een aantal van deze bezwaarindieners bezwaar indienen tegen de bebossing van zones die reeds op het gewestplan bestemd zijn als ‘bosgebied’ of ‘bosuitbreidingsgebied’ en waarbij voorliggend ruimtelijk uitvoeringsplan deze bestemming slechts herneemt en bevestigt en het ruimtelijk uitvoeringsplan dus geen bestemmingswijziging doorvoert. De Vlaamse Regering stelt dat ook binnen de huidige agrarische bestemmingen bosontwikkeling mogelijk is op basis van de bepalingen van het Veldwetboek en een bos dus tot de mogelijke landgebruiksvormen in de open ruimte behoort. Bosuitbreiding is aldus geen onredelijke ruimtelijke ontwikkeling die vreemd is aan de open ruimte. De Vlaamse Regering is van oordeel dat bosontwikkeling naast alle vermeende negatieve effecten ook positieve effecten naar de leefomgeving genereert gelet op de diverse regulerende ecosysteemdiensten zoals klimaatregulatie, luchtzuivering, etc. die bossen leveren. Dit algemene en principiële bezwaar geeft op zich geen aanleiding tot concrete aanpassingen aan het plan.

(B.1.3) Een aantal bezwaarindieners dienen bezwaar in tegen de bestemming ‘bosgebied’ en ontwikkeling van bos op percelen grenzend aan of in de nabijheid van hun eigendom omdat bebossing voor schaduw zorgt die tot een verminderde opbrengst van landbouwgewassen of zonnepanelen, minder zonlicht in de woning etc. zou leiden.

De Vlaamse Regering antwoordt dat bij een bebossing de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en het Veldwetboek nageleefd dienen te worden en dat deze bepalingen voldoende garanties en het juridisch kader bieden om eventuele hinder van bebossing op aangrenzende percelen uit te sluiten; dat het bovendien vanuit ecologisch oogpunt aangewezen is brede bosranden met een mantel- en zoomvegetatie na te streven wat tot een geleidelijk opbouwende overgang naar bos leidt met achtereenvolgens grasland, een zoom met struweel en een mantel met struiken of hakhout; dat deze overgangs- en randzones integraal deel uitmaken van de bosstructuur en voorzien moeten worden binnen de zones die als bosgebied bestemd worden; dat het derhalve niet aangewezen specifieke bufferzones of andere overgangsbepalingen te voorzien tussen gebieden met bestemming bos en andere bestemmingen. Dit algemene en principiële bezwaar geeft op zich geen aanleiding tot concrete aanpassingen aan het plan.”

9.11. Wat het aangevoerde teloorgaan van de graslanden en de nadelige gevolgen voor het leefmilieu betreft, wordt in het bestreden besluit als volgt geantwoord:

“(B.1.17) Een aantal bezwaarindieners dienen bezwaar in tegen de bestemming ‘bosgebied’ en ontwikkeling van bos in hun omgeving omdat ze menen dat bosontwikkeling zal leiden tot het verdwijnen of verdringen van de actueel aanwezige flora en fauna in deze gebieden en/of dat er ecologisch waardevolle graslanden of poelen aanwezig zijn.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het eigen is aan natuurlijke ecosystemen

dat er een permanente evolutie is in vegetatievormen en fauna; dat bij afwezigheid van een specifiek beheer of actief menselijk ingrijpen natuurgebieden spontaan zullen ontwikkelen tot bos; dat bosontwikkeling aldus een autonoom natuurlijk proces is en in relatie tot fauna en flora niet als een negatief effect voorgesteld kan worden; dat op basis van de principes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geopteerd wordt voor een ecologisch verantwoorde

bosuitbreiding binnen dit plangebied die tevens invulling geeft aan de vastgestelde instandhoudingsdoelen voor de Natura 2000-gebieden; dat op de kaarten van de ‘potentiële natuurlijke vegetatie’ aangegeven is dat de als bosgebied bestemde gebieden zich zullen ontwikkelen tot typische Eiken-Beukenbossen, Eiken-Haagbeukenbossen of Beukenbossen; dat bij de realisatie van de bestemmingen de van toepassing zijnde regelgeving inzake vegetatiewijzigingen van kracht blijft en nagegaan moet worden of al dan niet geopteerd moet worden voor spontane bosontwikkeling dan wel bos aangeplant kan worden; dat landschapselementen zoals poelen ook in ‘bosgebied’ kunnen voorkomen en er in functie van specifieke in stand te houden natuurelementen ook kleine open en onbeboste plekken binnen een bos kunnen zijn. Dit principiële bezwaar geeft geen aanleiding tot aanpassingen aan het plan.”

9.12. Voorts wordt de door artikel 1.1.4 VCRO vereiste belangenafweging in het bestreden besluit nog als volgt uitvoerig gemotiveerd:

“(B.1.8) Een aantal adviesinstanties en bezwaarindieners stellen dat de impact van de uitbreiding van de bestemmingen natuur- en bosgebied en de beoogde bosuitbreiding op de land- en tuinbouw te groot zou zijn en/of onvoldoende of niet nauwkeurig genoeg onderzocht zou zijn; dat er onvoldoende rekening zou gehouden worden met de negatieve impact en het plan de economische leefbaarheid van een aantal landbouwbedrijven in het gedrang zou brengen; dat het plan onvoldoende toekomstmogelijkheden voor de beroepslandbouw in de regio zou bieden en het plan aldus onvoldoende invulling zou geven aan de geformuleerde plandoelstellingen inzake landbouw.

De Vlaamse Regering antwoordt dat er binnen de open ruimte verschillende maatschappelijke doelen gerealiseerd moeten worden; dat de uitbreiding van de oppervlakte bestemd voor natuur en bos in functie van de realisatie van een ruimtelijk- functioneel samenhangende natuurlijke structuur uitvoering geeft aan de richtinggevende en bij decreet vastgelegde bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), de bepalingen omtrent de realisatie van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) en de Natura 2000-doelen uit het natuurdecreet; dat het ruimtelijk uitvoeringsplan een verdere uitwerking is van de gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos die voor de regio Vlaamse Ardennen is opgesteld in uitvoering van het RSV; dat bij de opmaak van deze ruimtelijke visie op basis van de kenmerken van het fysisch systeem en de landschappelijke structuren een gewenste natuurlijke en agrarische structuur is uitgetekend waarbij enerzijds aan[ge]geven is welke ruimtelijk-functioneel samenhangende

agrarische gebieden op lange termijn kansen hebben en gevrijwaard blijven voor de beroepslandbouw en anderzijds in welke gebieden een uitbreiding van de oppervlakte natuur- en bosgebied nodig is om tot een ruimtelijk- ecologisch functionerende en samenhangende natuur- en bosstructuur te komen; dat het herbestemmen van ‘agrarische gebieden’ naar natuur- of bosgebied onmiskenbaar een impact heeft de land- en tuinbouwbedrijven die deze gronden vandaag gebruiken; dat een belangrijk deel van de agrarische gebieden die herbestemd worden naar natuur- of bosgebied o.w.v. hun bodemfysische kenmerken echter minder geschikt zijn voor landbouw gezien het vaak gaat om steile zeer erosiegevoelige hellingen; dat bij het uitwerken van het afbakeningsvoorstel er zo veel als mogelijk voor gezorgd is dat percelen die behoren bij de huiskavels van actieve landbouwbedrijfszetels maximaal gevrijwaard blijven; [...];

dat een belangrijk deel van de bosuitbreiding voorzien wordt in gebieden die op het gewestplan reeds bestemd zijn als natuur- of bos(uitbreidings)gebied en het voor die gebieden gaat om zonevreemd landbouwgebruik (van de ca. 360 ha die voor bosuitbreiding voorzien wordt heeft slechts 60% op het gewestplan een landbouwbestemming; ca. 40% van de bosuitbreiding wordt voorzien binnen gebieden die reeds een bestemming als natuur- of bos(uitbreidings)gebied hebben op de bestaande bestemmingsplannen); dat in een eerste fase gefocust zal worden op bosuitbreiding in de gebieden die reeds een groene bestemming hadden; dat voor het grootste deel van de agrarische gebieden die herbestemd worden naar bosgebied de bosbestemming pas van kracht zal worden in 2035 en er aldus een ruime overgangstermijn voorzien wordt om de nodige grondenruilen en grondverwervingen op vrijwillige basis mogelijk te maken; dat het grootste deel van de open ruimte binnen de regio bestemd blijft voor landbouw en op de totaliteit van de gebieden die bestemd zijn voor landbouw in de vier betrokken gemeenten slechts een zéér beperkt percentage van de open ruimte herbestemd wordt van agrarisch gebied naar natuur- of bosgebied en het plan aldus geenszins een structurele aantasting van de ruimtelijk-functionele agrarische structuur impliceert; dat het herbestemmen van een bepaalde oppervlakte ‘agrarisch gebied’ naar ‘natuurgebied’ of ‘bosgebied’ noodzakelijk is om de vastgestelde Natura 2000-doelen voor de speciale beschermingszones in het plangebied te kunnen realiseren; dat het selecteren van de gebieden voor bosuitbreiding aldus zeer zorgvuldig en met voldoende oog voor het landbouwkundig belang van deze gebieden gebeurde en de oppervlakte ‘agrarisch gebied’ die herbestemd wordt naar ‘bosgebied’ beperkt is tot hetgeen minimaal nodig is om de vastgestelde Natura 2000-doelen te kunnen realiseren. Dit algemene bezwaar over de impact op landbouw geeft geen aanleiding tot wijzigingen aan het plan.

(B.1.9) Een aantal bezwaarindieners stellen vragen bij de gevolgde methode om tot een voorkeursscenario voor de bosuitbreiding te komen; formuleren opmerkingen bij de tijdens het proces gehanteerde zoekzonekaarten; vinden de door het planteam gemaakte keuzes onvoldoende onderbouwd; vinden dat er sprake is van belangenvermenging omdat er met de inspraakreacties van sommige instanties, belang[g]roepen of personen meer rekening gehouden zou zijn dan bij andere; stellen dat er geen evenredige verdeling van lasten is en dat bepaalde alternatieven onvoldoende onderzocht zijn of bij voorbaat zouden uitgesloten zijn geweest door ze niet als zoekzone te definiëren.

De Vlaamse Regering antwoordt dat het uitwerken van het bebossingsscenario in het ontwerpplan het resultaat is van een iteratief proces, waarbij per perceel keuzes gemaakt worden op basis van verschillende inhoudelijke kwalitatieve beoordelingselementen zowel vanuit o.a. de bestaande feitelijke en juridische toestand, de bodem-fysische en landschappelijke kenmerken, het landbouwkundig belang, de erfgoedwaarde, de actuele en potentiële ecologische waarde, de kwalitatieve en kwantitatieve randvoorwaarden vanuit het besluit met de Natura 2000-doelen; dat het voorstel aldus het resultaat is van een dynamisch overleg met diverse inhoudelijke deskundigen binnen een multidisciplinair team op basis van in hoofdzaak ruimtelijke, ecologische, landschappelijke, cultuurhistorische en landbouwkundige criteria, dat niet herleid kan worden tot een eenvoudig schema; dat in de toelichtingsnota bij het plan de verschillende te herbestemmen zones uitgebreid toegelicht en gemotiveerd zijn teneinde maximaal inzicht te geven in de gemaakte ruimtelijke afweging per zone; dat tijdens de inspraak- en participatiemomenten door andere instanties of belanghebbenden geuite elementen steeds inhoudelijk in overweging genomen werden onafhankelijk van wie vanuit welk belang deze opmerkingen formuleerde; dat het uiteindelijke resultaat geïntegreerd werd in het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan dat een uitvoerig gemotiveerd en onderbouwd voorstel voor de bosuitbreiding en de allocatie van de bosdoelen uit het Natura 2000-besluit bevat waarover de verschillende inhoudelijke deskundigen van de Vlaamse overheid een globaal evenwicht bereikten én dat voldoende rekening houdt met de diverse maatschappelijke belangen; dat het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan voorwerp was van een openbaar onderzoek waarbij eenieder de mogelijkheid is geboden om gegronde argumenten in te spreken over de gemaakte keuzes en de keuzes die het expertenteam maakte inhoudelijk te bevragen; dat dit op een aantal locaties tot een heroverweving en aanpassing van de voorgestelde afbakening leidt; dat bij de behandeling van de gebiedsspecifieke inspraakreacties daarover verder is ingegaan.”

9.13 De verzoekende partijen betrekken de voormelde motieven nauwelijks of niet bij de uiteenzetting in hun verzoekschrift. Gezien deze motieven tonen de verzoekende partijen geen schending aan van artikel 1.1.4 VCRO en het door hen geschonden geachte zorgvuldigheids-, redelijkheids- en motiveringsbeginsel. Wat de vereiste belangenafweging betreft, heeft de plannende overheid op goede gronden mee in rekening gebracht dat de percelen van de verzoekende partijen reeds onder de gelding van het gewestplan deels de bestemming bosgebied hadden, weze het dat de voorschriften van deze gewestplanbestemming niet dezelfde zijn. Waar de verzoekende partijen voor het eerst in haar memorie van wederantwoord de motieven uit het bestreden besluit bekritisieren, is hun betoog laattijdig en derhalve onontvankelijk.

9.14. In de mate dat de verzoekende partijen voorhouden dat in het bestreden besluit geen antwoord wordt gegeven op hun bezwaarschrift van 5 mei 2023, dient vastgesteld te worden dat zij noch de concrete kritieken die zij in hun bezwaarschrift hebben geformuleerd, noch de motieven van het bestreden besluit bij hun kritiek betrekken. Zij verduidelijken bijgevolg niet in welke zin hun bezwaren onvoldoende zouden zijn onderzocht en beantwoord en slagen er dan ook niet in op dit punt een schending van de door hen ingeroepen beginselen van behoorlijk bestuur aan te tonen.

9.15. Het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer in rechte en in feite gelijke situaties zonder objectieve en redelijke verantwoording ongelijk worden behandeld. De verzoekende partij die de schending van het gelijkheidsbeginsel aanvoert, moet dit in haar verzoekschrift met concrete en precieze gegevens aantonen.

De kritiek van de verzoekende partijen is in hun verzoekschrift beperkt tot de stelling “dat de hoogstamboomgaard van het Kasteel Calmont wel kan behouden blijven, [terwijl] een even waardevolle en historische hoogstamboomgaard van verzoekers klaarblijkelijk geen reden [is] tot behoud van de actuele bestemming”. Zij tonen met deze algemene bewering geenszins aan dat de beide hoogstamboomgaarden zich in rechte en in feite in gelijke situaties bevinden, en voldoen dan ook niet aan de op hen rustende bewijslast. Hun nadere uiteenzetting in hun memorie van wederantwoord in dit verband is laattijdig en derhalve onontvankelijk.

9.16. Het middel wordt verworpen.

C. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

10. De verzoekende partijen voeren in een tweede middel de schending aan van artikel 8 van het natuurdecreet, alsook van het zorgvuldigheids-

en materiële motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur geschonden. Zij betogen dat de bestemming tot bosgebied manifest afbreuk doet aan de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen, alsook een aanzienlijke netto-achteruitgang met zich meebrengt voor de waardevolle natuurwaarden op hun terrein. Dit terwijl er plandoelstellingen voorliggen om de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen te verhogen en om de natuur te beschermen. De verzoekende partijen hernemen de *subdoelstellingen* 2.1, 2.2 en 2.4 van het GRUP (zie randnummer 3.15.2 en volgende) en betogen dat de bosuitbreiding op visueel, cultureel, ecologisch en functioneel vlak manifest afbreuk doet aan zowel de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen als aan de aanwezige natuurwaarden en de IHD's van de SBZ-H. De bosuitbreidingen van het GRUP 'Rond Ronse' hebben een significante esthetische waardevermindering tot gevolg van de landschappelijke kwaliteit op en rond hun percelen, alsook van het gehele plangebied. Deze planingrepen brengen in het bijzonder een aanzienlijk verlies mee van waardevolle vergezichten.

Waar *subdoelstelling* 2.1 het beschermen en herstellen van de natuur en de realisatie van de Natura-2000-doelen voor de SBZ-H vooropstelt, voorziet het bestreden besluit enkel in kwantitatieve bosuitbreidingen, en dit vaak ten koste van de andere natuurwaarden die volgens deze *subdoelstelling* dienen te worden gevrijwaard. De verzoekende partijen menen dat de bosuitbreiding op en rond hun percelen een zeer negatief nettoresultaat voor de aldaar aanwezige natuurwaarden heeft, wat ook het geval is voor de vele andere bosuitbreidingen in het plangebied. Wat hun percelen betreft, wijzen de verzoekende partijen op de biologisch waarderingskaart, waaruit blijkt dat complexen van biologisch waardevolle elementen aanwezig zijn die voor een bosuitbreiding zullen moeten wijken. Aldus doen de kwantitatieve bosuitbreidingen, zoals voorzien in het bestreden besluit, regelrecht afbreuk aan de plandoelstellingen. Ook wordt de zorgvuldigheidsplicht geschonden door bij de opmaak van het GRUP 'Rond Ronse' een grafisch plan en verordenende stedenbouwkundige voorschriften vast te stellen die niet geschikt zijn om de plandoelstellingen te realiseren. Voorts menen de verzoekende partijen dat de motieven ter uitvoering van de *subdoelstellingen* 2.1 en 2.2 van het GRUP inherent incompatibel en dus

tegenstrijdig zijn. Doordat het bestreden besluit ook een aanzienlijke netto-achteruitgang betekent voor de natuurwaarden op en rond hun percelen, en op de schaal van het integraal plangebied, schendt het tevens artikel 8 van het natuurdecreet.

Beoordeling

11.1. Artikel 8 van het natuurdecreet is een beginselbepaling, die luidt:

“De Vlaamse regering neemt alle nodige maatregelen ter aanvulling van de bestaande regelgeving om over het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest de milieukwaliteit te vrijwaren die vereist is voor het behoud van de natuur en om het *standstill* beginsel toe te passen zowel wat betreft de kwaliteit als de kwantiteit van de natuur.

Dit *standstill* beginsel is ook van toepassing na het verstrijken van de termijn van elk beheerplan wanneer de realisatie van de beheerdoelstellingen en -maatregelen van een natuurbeheerplan als vermeld in artikel 16octies of de uitvoering van de beheerplannen in het kader van of in uitvoering van dit decreet of het Bosdecreet van 13 juni 1990, leidt tot een hogere natuurkwaliteit.”

11.2. *In casu* komen de verzoekende partijen in hun verzoekschrift niet verder dan het louter beweren dat “de bosuitbreiding op visueel, cultureel, ecologisch en functioneel vlak manifest afbreuk [doet] aan zowel de landschappelijke kwaliteit van de Vlaamse Ardennen alsook aan de aanwezige natuurwaarden en instandhoudingsdoelstellingen voor het betrokken habitatrictlijngebied” en dat “de bosuitbreidingen op en rond de percelen van de verzoekende partijen een zeer negatief nettoresultaat [hebben] voor wat betreft de aldaar aanwezige natuurwaarden, wat ook het geval is bij vele andere bosuitbreidingen in het plangebied”.

Zij betrekken niet de motieven van het bestreden vaststellingsbesluit, de toelichtingsnota, het plan-MER (met een passende beoordeling en verscherpte natuurtoets) noch het landbouweffectrapport bij hun kritiek, die louter gebaseerd is op een verwijzing naar de biologische waarderingskaart.

Door aan al deze elementen voorbij te gaan, slagen de verzoekende partijen er niet in een schending van de ingeroepen rechtsregels aan te tonen. Waar zij voor het eerst in haar memorie van wederantwoord de motieven van het bestreden GRUP bekritisieren, is hun betoog laattijdig en derhalve onontvankelijk.

11.3. De hoofddoelstelling 2 van het GRUP ‘Rond Ronse’ bestaat er blijkens de toelichtingsnota in maatschappelijke meerwaarde te creëren door de verbetering van de ruimtelijke structuur. Deze doelstelling houdt in dat op basis van een integrale aanpak wordt nagegaan of en in welke mate meerwaardes, omschreven als *subdoelstellingen* (zie randnummer 3.15.2 en volgende), in het kader van dit planningsproces kunnen worden meegenomen en gerealiseerd. Dit kan door in te spelen op potenties en opgaves in domeinen als ruimte, landschap, ecologie en milieu, landbouw en erfgoed. Het gaat niet op één *subdoelstelling* geïsoleerd te bekijken, zonder rekening te houden met de andere *subdoelstellingen*.

Evenmin blijkt dat de *subdoelstellingen* 2.1 en 2.2 “inherent incompatibel en dus tegenstrijdig met elkaar zijn”. De verschillende *subdoelstellingen* worden immers tegen elkaar afgewogen om te komen tot een geïntegreerde benadering van de ruimtelijke structuur. Dit wordt eveneens in het bestreden besluit toegelicht, als antwoord op bezwaar B.1.8 dienaangaande (zie randnummer 9.12, geciteerde overweging B.1.8).

11.5. Het middel wordt verworpen.

12. De middelen zijn ongegrond gebleken. Het beroep moet hoe dan ook als ongegrond verworpen worden.

BESLISSING

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv De Werkvennootschap wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt het beroep.

3. De verzoekende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 400 euro, een bijdrage van 24 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verwerende partij.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op achtentwintig april tweeduizend vijftientig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Jan Clement,	kamervoorzitter,
Stephan De Taeye,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Karin Meerschaut,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Karin Meerschaut

Jan Clement